

dr inż. **Stefan WILCZKOWSKI**
Sekretarz Naukowy CNBOP

XXXV – LECIE CNBOP

Streszczenie

W artykule opisany został przebieg uroczystości trzydziestopięcioletnia działalności Ośrodka Badawczo-Rozwojowego i Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego, jaka odbyła się w dniach 20 i 21 września 2007 r. w Józefowie.

Summary

The article is describing the 35th Anniversary of Józef Tuliszkowski's Scientific and Research Center for Fire Protection in Józefów on 20-21 of September 2007

Centrum Naukowo – Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie, obecnie to już nie tylko Jednostka Badawczo - Rozwojowa ale instytucja o ugruntowanej renomie nie tylko w Polsce ale i w Europie, przede wszystkim Centralnej i Wschodniej.

CNBOP to placówka naukowo – badawcza o ogromnym dorobku innowacyjno – technicznym.

W okresie trzydziestopięcioletniej działalności odegrała znaczącą rolę w polskiej ochronie przeciwpożarowej. Wiedza oparta o doświadczenia i chęć do przekazywania jej innym, znacząco wzmocniły pozycję Centrum. Wiedzę i nowoczesne rozwiązania techniczne przekazywała uczestnikom licznych spotkań, w czasie organizowanych przez CNBOP kursów, seminariów, konferencji naukowych i sympozjów tak w Józefowie, jak i w wielu miejscowościach na terenie całej Polski.

Naszymi słuchaczami i uczestnikami spotkań byli profesjonalni funkcjonariusze pożarnictwa, strażacy ochotnicy, przedstawiciele samorządów terytorialnych i sfery gospodarki.

Nasze liczne kontakty z instytutami naukowo-badawczymi z sąsiednich krajów pozwalały nam bez trudu organizowanie spotkań w obsadzie międzynarodowej.

W oparciu o kilkadziesiątletnie badania i uzyskiwane doświadczenia mieliśmy możliwość wpływania na jakość produkowanego sprzętu pożarniczego i ochronnego, środków gaśniczych czy samochodów specjalnego przeznaczenia.

Podnosząc jakość wyrobów przeznaczonych dla ochrony przeciwpożarowej, przyczynialiśmy się do bezpieczniejszej i efektywniejszej pracy strażaków.

Nic więc dziwnego, że na uroczystości związane z XXXV – letnią działalnością Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej przyjechali do Józefowa liczni, znamienici goście, z kraju i z zagranicy.

Uroczystości odbyły się w dniach 20 i 21 września 2007 r.

Pierwszy dzień uroczystości przeznaczony był przede wszystkim dla pracowników Centrum i miał charakter wewnętrzny. Był świętem a jednocześnie stał się okazją do przypomnienia przebytych lat pracy i pogłębienia świadomości: jaką instytucją byliśmy, gdzie jesteśmy i dokąd zmierzamy.

Otwierając uroczystość, dyrektor CNBOP dr inż. Eugeniusz Wojciech Roguski, w wypełnionej do ostatniego miejsca sali Konferencyjnej, przedstawił aktualny stan Centrum. Mówił o pozycji instytucji, którą kieruje w systemie ochrony przeciwpożarowej, o sytuacji kadrowej Centrum i o perspektywach rozwojowych. Mówił o dobrej kondycji finansowej Centrum, o dobrej pracy całej załogi, o czym może świadczyć fakt, że w sytuacji, gdy inne jednostki badawczo-rozwojowe walczą z dużym trudem o byt, my możemy sobie pozwolić na finansowanie badań naukowych i budowanie z własnych funduszy nowego pawilonu. Ten pawilon pomoże nam rozwiązać w sposób zasadniczy organizację pracy Centrum w bardzo ważnym obszarze, w obszarze obsługi klientów.

Znamienna informacja ukazała się w Monitorze Polskim B z dnia 3 września 2007 r. a mianowicie, iż w 2006 r. CNBOP wypracowało zysk w wysokości 2 419 449,71 zł.

Dyrektor Roguski kończąc swoje wystąpienie, poprosił o zabranie głosu Sekretarza Naukowego CNBOP dr inż. Stefana Wilczkowskiego, który w OBROP i CNBOP przepracował ponad 34 lata.

Pracując z wszystkimi dyrektorami - rozpoczął mówca - miałem możliwość dokonania obserwacji od wewnątrz i stosunkowo precyzyjnej oceny działalności Ośrodka i Centrum, a także oczywiście, porównania wkładu pracy dyrektorów w rozwój tej Instytucji, którą kierowali. Byłem z nimi przez prawie trzydzieści pięć lat – kontynuował dr. Wilczkowski.

Wszyscy przystępowali do pracy z ogromną wolą i wiarą, że uda się im wnieść nowe wartości i polepszyć warunki i jakość pracy, dla dobra ochrony przeciwpożarowej. Wszyscy jednak, co należy podkreślić i wziąć pod uwagę, pracowali w innych czasach, w innych warunkach i mieli różne problemy i cele do realizacji.

Dyrektor Zygmunt Stanowski był założycielem i twórcą OBROP-u od podstaw.

To on wskazał cel pracy Ośrodka, miejsce, nazwę. Opracował schemat organizacyjny instytutu. Kupował meble i dygestoria. Zatrudniał pierwszych pracowników i budował stanowiska badawcze. Cieszył się z każdego uzyskanego pieniędzy na zakup sprzętu czy urządzeń, ale znacznie bardziej cieszył się gdy ten sprzęt czy urządzenie dotarło do Józefowa. Początki były jednak bardzo trudne.

Po pierwszym okresie entuzjazmu i radosnego tworzenia Ośrodka, nastąpił okres tarć. Tarć między dyrektorem a grupą pracowników przybyłych z Komendy Głównej Straży Pożarnej. Przyszli zresztą do Józefowa razem z dyrektorem Stanowskim. Do załagodzenia sporów i zaognień oddelegowany został z Komendy Głównej płk. poż. Włodzimierz Struś. Był dyrektorem Ośrodka przez prawie dwa lata, a chciał być tylko rok. Uspokoił nastroje, uporządkował pracę i odszedł. Za jego czasów kontynuowana była rozbudowa OBROP-u. Intensywnie budowane były nowe stanowiska badawcze, tworzone metody badań i ustanawiane normy.

Płk. poż. mgr inż. Zbigniew Grynczel był kontynuatorem działań nakreślonych przez dyrektora Strusia, ale z jeszcze większym nastawieniem na podporządkowanie się Komendzie Głównej Straży Pożarnej. Niech o tym świadczy fakt, że kierownicy zakładów przygotowując plany prac badawczych na kolejny, następny rok, w pierwszej kolejności uzgadniali je z wyznaczonym do tego celu pułkownikiem pożarnictwa w Komendzie Głównej a potem zatwierdzał je dyrektor Ośrodka. Mieliśmy stałą komunikację i łączność z Komendą Główną. Dwa razy dziennie kursował mikrobus między OBROP a Komendą Główną, byśmy mogli kontaktować się z poszczególnymi Służbami, korzystać z biblioteki, czy z Działowym Ośrodkiem Informacji.

Dyrektor prof. dr hab. inż. Wiktor Babul był przeciwstawieniem poprzedniego dyrektora. Chciał przekształcić OBROP w placówkę naukową, w pełnym tego słowa znaczeniu. Chciał także, by to Ośrodek wytyczał kierunki rozwoju pożarnictwa w Polsce a nie Komenda Główna. Chciał nawiązać ścisłą współpracę naukowo-badawczą z instytutami i wyższymi uczelniami. Jestem w pełni świadom tego co podaję, gdyż właśnie mnie powierzył misję nawiązania kontaktu i współpracy z Politechniką Krakowską.

Pani profesor Elżbieta Bulewicz z Politechniki Krakowskiej chętnie przyjęła propozycję współpracy z Ośrodkiem. Przez wiele lat uczestniczyła w pracach badawczych, sympozjach i seminariach, organizowanych w Józefowie. Była wielkim autorytetem naukowym w zakresie procesów inhibicyjnego wygaszania płomieni. Była znakomitym pedagogiem. Przez wiele lat była przewodniczącą naszej Rady Naukowej. W tym czasie jednak OBROP nie był ani kadrowo, ani aparaturowo przygotowany do pełnienia roli placówki naukowej,

w pełnym tego słowa znaczeniu. Pracownicy Ośrodka byli zdezorientowani i nie bardzo wiedzieli co mają robić? Gdzie są i kogo mają słuchać, poleceń nadsyłanych przez Komendę czy dyrektora ?

Pojawienie się dyrektora mjr. p.o. dr inż. Mirosława Zdanowskiego zmieniło radykalnie sposób pracy OBROP i nabrało ogromnego przyspieszenia. Rozpoczęły się budowy nowych pawilonów, w których powstawały laboratoria, pokoje pracy, sala konferencyjna, pomieszczenia hotelowe i inne. Z Komendy Głównej Straży Pożarnej do OBROP przeniesione zostały: biblioteka, kwartalnik – Biuletyn Informacji Technicznej Komendy Głównej wraz z redakcją, Działowy Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej wraz z załogą i Dział Poligrafii też z załogą. Zmieniona została nazwa, z Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Ochrony Przeciwpożarowej na Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej. Dyrektor Zdanowski bez trudu zdobywał pieniądze na budowę stanowisk badawczych, z których wiele pracuje do dzisiejszego dnia. Poleciał opracowanie logo CNBOP i wprowadził je do użytku. Kontynuowana była współpraca z instytutami naukowymi i wyższymi uczelniami. Pracownicy Centrum licznie kierowani byli na roczne studia podyplomowe do Instytutu Techniki Ciepłej Politechniki Warszawskiej.

Po nieoczekiwanym odejściu Dyrektora Zdanowskiego pozostały po nim budynki, które zbudował, stanowiska badawcze i wiedza, po studiach podyplomowych wśród pracowników Centrum. Pozostałe dobra, które przyłyły z nim do Józefowa, odłyły z nim do Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

Płk p.o. dr inż. Henryk Jaworski, nowy Dyrektor Centrum również pozostawił po sobie pozytywny ślad w rozwoju Centrum. Uruchomił system stałych seminariów wewnętrznych, na których pracownicy wygłaszali referaty i prezentowali wyniki swoich prac. Wprowadził wydawanie zeszytów do gromadzenia dorobku badawczego i naukowego pracowników postaci „Opracowań CNBOP”. Zatrudnił znakomitego naukowca, emerytowanego pracownika Politechniki Warszawskiej prof. dr hab. inż. Jerzego Lipkę. Zapoczątkował proces przygotowywania Centrum do akredytacji w Polskim Centrum Badań i Akredytacji. Działała Rada Naukowa CNBOP.

St. bryg. dr inż. Eugeniusz W. Roguski zastąpił na stanowisku dyrektora swego poprzednika. Przyszedł w bardzo trudnym momencie gdy zmieniała struktura organizacyjna ochrony przeciwpożarowej, gdy powstawała Państwowa Straż Pożarna a Komendant Główny tej Straży miał poważne wątpliwości czy CNBOP jest potrzebne i dla kogo pracuje? Czy dla producentów? Że Centrum oderwane jest od straży pożarnej, od terenu i od potrzeb ochrony przeciwpożarowej. Dyrektor Roguski obronił Centrum przed likwidacją argumentując, że

pracujemy dla strażaków bo chronimy ich prze stosowaniem złych urządzeń, złych środków gaśniczych i złych samochodów odrzucając złe a często bardzo złe wyroby. Na brak kontaktu odpowiedzieliśmy licznymi sympozjami organizowanymi w wielu miejscowościach na terenie całej Polski. Za czasów Dyrektora Roguskiego akredytacje uzyskały wszystkie laboratoria i powstały liczne stanowiska badawcze. Centrum zostało uratowane.

Stanowisko Dyrektora Centrum po Dyrektorze Roguskim przejął jego zastępca ds. naukowo- badawczych st. bryg. dr inż. Ryszard Szczygieł. Kontynuował kierunki działań Centrum nakreślone przez swojego poprzednika. Preferował jednak rozszerzenie współpracy z instytucjami naukowo-badawczymi z Europy Centralnej i Wschodniej. I to mu się udało. Kontynuował kierunek podnoszenia jakości badań i pracy, nad tym, dbał by wszystkie laboratoria utrzymywały akredytacje. Kontynuował organizowanie sympozjów ogólnokrajowych jak i międzynarodowych. Utrzymywał też politykę kontaktów dwustronnych z zagranicznymi instytutami z tego obszaru. Też nie miał lekko, bo musiał staczać boje by Centrum nie włączono do Szkoły Głównej Służby Pożarniczej, a niebezpieczeństwo było czasami bardzo blisko. Wywalczył dla Centrum akredytację w strukturach Europejskich.

Przez prawie trzy miesiące po dyrektorze Szczygłe dyrektorem p.o. był st. bryg. dr inż. Władysław Węgrzyn, z-ca ds. naukowo-badawczych.

Rozpisany przez Ministra Spraw Wewnętrznych Administracji w 2005 r. konkurs na dyrektora Centrum wygrał dr inż. Eugeniusz W. Roguski i to on ponownie został Dyrektorem Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie. I znowu nie miał lekko. Centrum miało deficyt budżetowy i groziła mu utrata płynności finansowej. Wyciągnął Centrum z opresji. Teraz Centrum ma zysk, ponad dwa miliony czterysta tysięcy złotych. Z własnych pieniędzy budujemy nowy pawilon. Są kolejne szanse na poważne sukcesy. Są też kolejne, bardzo poważne problemy. Od nowego roku Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej nie będzie finansowała pracowników mundurowych Centrum. Oj, nie ma lekko.

Kończąc wystąpienie dr Wilczkowski stwierdził, że Dyrektor Roguski jest dyrektorem na trudne czasy, a więc i tej opresji wyjdzie obronną ręką. Czego mu serdecznie życzył.

W dalszej części spotkania głos zabrał z-ca Dyrektora ds. naukowo-badawczych mł. bryg. dr inż. Dariusz Wróblewski prezentując osiągnięcia naukowo-badawcze swego pionu a kierownicy komórek organizacyjnych przedstawili swoje problemy i sukcesy.

W kolejności wystąpili: mł. bryg. mgr inż. Dariusz Czerwienko, st. kpt. mgr Bożenna Porycka, mgr inż. Jerzy Ciszewski, bryg. mgr inż. Jacek Świetnicki i st. kpt. mgr inż. Jacek Zboina.

I kolejny element uroczystości. Za stołem prezydialnym zasiedli wszyscy dyrektorzy Centrum: dr inż. Eugeniusz Wojciech. Roguski, zastępca Dyrektora ds. naukowo-badawczych mł. bryg. dr inż. Dariusz. Wróblewski i zastępca Dyrektora ds. technicznych mł. bryg. mgr inż. Tomasz Sobieraj.

Wszyscy w krótkich wystąpieniach przedstawili kierunki rozwoju swoich pionów a całość podsumował Dyrektor Naczelny Centrum dr inż. Eugeniusz W. Roguski.

W drugim dniu uroczystości, na placu obok pomnika patrona Centrum Józefa Tuliszkowskiego Dyrektor Eugeniusz Roguski powitał serdecznie przybyłych gości z kraju i z zagranicy i wygłosił przemówienie okolicznościowe związane XXXV- leciem CBNOP.

Następnie poproszeni przez Dyrektora Roguskiego wystąpili zaproszeni goście :

Sławomir Górski –	vice Dyrektor Departamentu Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji,
mł. bryg. mgr Krzysztof Hejduk	Zastępca Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej,
Nadbrygadier Ryszard Psujek	Mazowiecki Komendant Wojewódzki,
prof. dr hab. inż. Leszek Rafalski	Dyrektor Naczelny Instytutu Badawczego Dróg i Mostów, Przewodniczący Rady Głównej Jednostek Badawczo-Rozwojowych
dr inż. Elżbieta Witczak	Dyrektor Instytutu Technicznych Wyrobów Włókienniczych MORATEX
doc. dr hab. inż. Lech Starczewski	Przewodniczący Rady Naukowej CNBOP.

Ponadto w uroczystościach uczestniczyli:

mł.bryg. ks. Krzysztof Jackowski	Kapelan Krajowy Strażaków
płk mgr inż. Andrzej Sidor	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
Tomasz Wątorski	Polskie Centrum Akredytacji,
st. bryg. mgr inż. Jacek Klecz	Szkoła Główna Służby Pożarniczej,
st. bryg. mgr inż. Bogdan Kraśnicki	Dolnośląski Komendant Wojewódzki,
bryg. mgr inż. Roman Dec	Podkarpacki Komendant Wojewódzki,
mł. bryg. mgr inż. Jan Gradkowski	Podlaski Komendant Wojewódzki,

st. bryg. mgr inż. Krzysztof Żelichowski Zastępca Zachodniopomorskiego

Komendanta Wojewódzkiego,

mł. bryg. mgr inż. Tomasz Sęk

z Łódzkiej Komendy Wojewódzkiej,

st. bryg. mgr inż. Wiesław Cisek

Świętokrzyska Komenda Wojewódzka,

mgr inż. Jolanta Mamenas

Instytut Inżynierii Materiałów Włókienniczych,

dr hab. Barbara Popielowska

Centrum Badań Kosmicznych,

dr inż. Witold Wiśniowski

Dyrektor Instytutu Lotnictwa,

dr inż. Andrzej Chachulski

Dyrektor Naczelny Wojskowego Instytutu

Techniki Pancernej i Samochodowej,

mgr inż. Marian Ornat

Instytut Inżynierii Materiałów Włókienniczych,

mgr inż. W. Winiarski

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów,

mgr Beata Mikulska

Dyrektor Biura Rady Głównej JBR,

Anna Leszkowska

Redaktor Naczelna „Sprawy Nauki”.

członkowie Rady Naukowej CNBOP i kierownicy Zakładów-Laboratoriów i innych komórek organizacyjnych Centrum.

Na uroczystości Jubileuszowe przyjechali liczni goście z zagranicy, z krajów Europy Wschodniej i Centralnej, z instytucji i instytutów naukowo-badawczych, z którymi CNBOP współpracuje od lat i jest serdecznie zaprzyjaźnione.

Do Józefowa przyjechali:

- z Litwy – Raimondas Bagdzevicius i Donatas Lipinskas z Centrum Badań Pożarniczych
- z Łotwy – Normunds Plegermanis i Witalijs Ruszenieks z College Ochrony Przeciwpożarowej i Obrony Cywilnej, oraz Iweta Vorza z Państwowego Nadzoru Ochrony Przeciwpożarowej Łotwy.
- z Białorusi – Anatolij Łuszczik z Instytutu Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej i Sytuacji Nadzwyczajnych.
- z Czech – Vasil Silvestr Pekar z Instytutu Techniki Pożarniczej.
- ze Słowacji – Jana Krajczoviczova z Instytutu Pożarnictwa Republiki Słowacji.
- z Ukrainy – I.S. Charczenko i S.N. Miszczenko z Ukraińskiego Instytutu Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej.

Były liczne gratulacje, życzenia i podarunki.

Kulminacyjnym punktem uroczystości trzydziestopięciolecia Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie było wmurowanie aktu erekcyjnego pod nowy budynek Centrum Obsługi Klienta.

Uroczystego podpisania dokumentu i wmurowania go dokonał Dyrektor Roguski w obecności Zastępcy Komendanta Głównego mł. bryg. mgr Krzysztofa Hejduka, Kapelana Krajowego Strażaków ks. Krzysztofa Jackowskiego, Przewodniczącego Rady Naukowej CNBOP doc. dr hab. inż. Lecha Starczewskiego, zastępcy Dyrektora CNBOP ds. naukowo-badawczych mł. bryg. dr inż. Dariusza Wróblewskiego, zastępcy Dyrektora ds. technicznych mł. bryg. mgr inż. Tomasza Sobieraja oraz wszystkich obecnych gości i pracowników CNBOP.

Aktu poświęcenia aktu erekcyjnego i ziemi pod przyszły budynek dokonał Kapelan Krajowy Strażaków ks. Krzysztof Jackowski.

Uroczystości towarzyszyła Młodzieżowa Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej z Ostrowii Mazowieckiej

Zdjęcia: Sylwester Suhecki